

MONS
KALLENTOFT
om författarlivet på
Mallorca:

”Jag är
sjukt
långsint”

Mötet / Under de vilda partyåren förälskade han sig i Spanien. Som familjefar och storsäljande författare till både Malin Fors-deckarna och nya Herkulesserien har han skaffat sig en bas i Palma på Mallorca, med bekvämt flygavstånd till alla länder där hans läsare finns. Samtidigt med skön distans till världen utanför. För att varva ner springer han, och boxas. ”Jag letar fortfarande efter ett inre lugn.”

Mons Kallentoft

av CARINA NUNSTEDT foto PÄR OLSSON

Mons Kallentoft
springer längs strand-
promenaden i Palma
varje dag.

SOLEN FILTRERAS GENOM terrassstaket på hotell Can Alomar. En historisk miljö och en exklusiv lunchrestaurang, väl vald av författaren själv. Med ett förflutet som krogrecensent för tidningen Gourmet, med hela världens lyxkrogar som arbetsfält, beställer Mons Kallentoft vant in ceviche, sashimi och en sallad med friterad kyckling till oss båda att dela på. Spanskan flyter på fint efter snart två år i Palma.

Han ser lugn ut på ytan, i somrig blå-vit-paisleymönstrad skjorta, vita jeans och svarta fin skor utan strumpor. Men på frågan om han har landat här nu, ler han och skakar på huvudet.

– Det här är väl en bra bas, men jag vet inte hur länge vi stannar. Jag kommer alltid att varit rastlös.

Många kan nog känna igen den där rastlösheten, så även i Mons populära deckarhjältinnas, den komplexa kriminalkommissarien Malin Fors, liv. Hennes dåliga samvete för dottern. Jakten på lugnet, kärleken och lyckan mellan mordfallen som ska lösas i Linköping – Mons gamla barndomstrakter som han lämnade så fort han kunde.

– Jag har alltid älskat Spanien. Längre tillbringade jag ett par månader varje år i San Sebastián där jag satt och skrev.

Skrev och åt. San Sebastián är ett matmecka och i boken *Food Junkie* (2012) delade Mons med sig av sin matresa som höll på att ta en ände med förskräckelse.

– Det var ju på grund av maten jag hamnade i Spanien. På samma sätt som du hittar knarkare på plattan, där grejerna finns. I San Sebastián finns världens bästa gourmetkrogar, det är lite samma sak.

Kärleken till Spanien började tidigt.

– När jag gick ut gymnasiet i Linköping drog jag söderut med målet att skriva den stora romanen, men jag skrev inte, utan hamnade i Madrid och festade i ett år.

Du festade non stop i ett år?

– Ja, jag var 19 och träffade en tjej där. Det var vilda ilfärder klockan sju på morgonen med varenda substans i kroppen. Jag fattar inte att jag överlevde. Men det var jävligt roligt! I dag blir jag trött bara någon hotar med att man måste festa i två dagar.

På de festivaler och bokmässor jag har besökt håller många författare ett imponerande tempo i baren. Hur länge var du så där oförsiktig med din kropp?

– Oj, länge. Men det var kul och blev bra stoff. Det var ju så min debutroman *Pesetas* kom till.

Historien om langarna Emilio och Paco som stjälar koka- in ur brev på postsorteringen där Paco jobbar. *Pesetas* var en rivstart för Mons författarskap och belönades med Katapultpriset när den kom ut 2001.

– Den har lite verklighetsbakgrund. Jag var på en liknande fest med 40 personer hemma hos en kille som jobbade på posten och hade snott mängder av knark. På vardagsrumsbordet låg ett berg av kola. Jag vet inte om han lever längre, har svårt att tänka mig det.

Du var aldrig nära att fastna i kemikalierna?

– Nä, aldrig. Men jag var ganska försiktig.

Din huvudperson Zack i nya Herkulesserien tar inte heller direkt hand om sig själv. Hänger på skumma klubbar och tar kokain och amfetamin.

– Jag vet ju hur det är när belöningscentrat vill ha sitt. Hur starka krafterna kan vara. Zack upplever att livet är meningslöst utan knark, det är outhärdligt utan kickarna, precis som Malin Fors kämpar med spriten.

Öppnar upp webbläsaren på datorn. Söker på tequila, bilder. Förstorar en bild av en flaska.

Den där skulle inte göra dig mindre ensam, Malin Fors.

Hon tänker så och hon vet att det är sant.

Men hon vet också att flaskans innehåll skulle få henne att må bättre för stunden.

(Ur Eldjägarna)

Du är väldigt skicklig på att beskriva det här beroendet. I nya boken *Eldjägarna* påminns Malin om suget efter alkohol varje dag. Tequilan storrar henne i ansiktet när hon minst anar det.

– Jag märkte av det där suget själv, efter fyra-fem månader behövde man kickarna. Kanske inte nödvändigtvis sprit eller kola, utan mer: ”Okej, nu måste det hända något!” Och nu pratar jag verkligen inte om droger eller alkohol, utan om andra kickar.

– Jag hade hoppats att rastlösheten skulle plana ut och att jag skulle finna ett inre lugn. Jag har gett upp. Men jag försöker och tar hand om mig själv mycket bättre i dag. **Nu kallar du dig ”arbetsmyra” i stället för partykille. Har du varit nära att bli arbetsnarkoman?**

– Periodvis kanske. Som författare stänger du aldrig av. Jag är vaksam på allt. Att låta det undermedvetna verka är viktigt, tror jag. **Du håller ett högt tempo. Nyligen släpptes *Leon*, del två i din och Markus Luttemans serie, och i höst kommer nionde boken om Malin Fors. Hur sorterar du alla bokidéer?**

– Jag har alla i huvudet och här, i hjärtat. Om idén är tillräckligt mycket värd hittar man den till slut i huvudet. Det kreativa måste finnas i själen och kroppen och leva snarare än antecknas. Det kanske låter flummigt ...

Det är bland annat det jag gillar med dina böcker. Det livsfilosofiska får ta stor plats i Malin-serien.

– Det driver vissa till vansinne också. Men med Zack är det ju mer raka rör.

Eldjägarna, den nionde boken om Linköpingskommis- sarien Malin Fors kommer i höst. *Leon*, den andra delen i Herkulesse- rien, kom ut i maj.

**FAKTA
MONS
KALLEN-
TOFT**

Född: 1968 i Ljungsbro utanför Linköping.

Bor: Världsmedborgare med bas i Palma på Mallorca med frun Karolina och deras två barn, en dotter, tolv, och en son, nio.

Böcker: Debuterade år 2000 med *Pesetas*, som belönades med Katapultpriset. Följt upp med tre romaner och två reportageböcker om mat och resor: *Food Noir* (2004) och *Food Junkie* (2013). Har slagit stort med sin deckarserie om kriminalinspektören Malin Fors, som hittills blivit åtta böcker publicerade i närmare 30 länder. Totalt har Kallentofts böcker sålt i närmare 3 miljoner exemplar.

Aktuell: Med den actionladdade Herkulesserien, baserad på myten om Herkules tolv stordåd, tillsammans med författaren Markus Lutteman. Första delen *Zack* kom ut 2014 och andra delen, *Leon* (Bookmark Förlag) kom ut i våras.

I oktober kommer nionde Malin Fors-deckaren, *Eldjägarna* (Forum).

Hur ser din tro ut?

– Någon slags tro finns det nog, men vad det är har jag ingen aning om. Jag är sjukt konstantresserad. Gillar känslan av det här sublima, något man inte kan sätta fingret på. Det är därför jag vill skriva berättelser.

Är du en sökare?

– Jag söker genom skrivandet, berättelserna och konsten. Samtidigt är jag en metodiker. Ju mer metodisk jag är desto större tror jag chansen är att jag lyckas skapa något som har mening, både för mig själv och den som läser.

– Flödet, känslan av att berättelsen nästan skrivs av sig själv är väldigt intressant. Jag kan tycka att böcker som ska läsas med en hög hastighet även ska skrivas så. Det finns en poäng i att det går fort.

Lunchen övergår i kaffe. Mons beställer in en espresso som försvinner snabbt. **Du jobbar väldigt hårt. Hur lägger du upp en skrivardag här i Palma?**

– Det är strikta rutiner. Barnen går hemifrån halv nio. Då börjar jag jobba och skriver fram till två, sen lunch. Sedan blir det ett andra pass till fem. Jag är ingen nattarbetare. Kontorstider är bra om man ska få ur sig mycket.

Hur ser ditt kontor ut?

– Ett rum fyllt med massa böcker, tro det eller ej, haha. Jag har ingen luftkonditionering?, så det blir jävligt varmt på sommaren. Men jag halvligger i en dagbädd och skriver.

Hur ofta upplever du det där kreativa flödet?

– Nästan varje dag. Det finns inga ursäkter att inte arbeta om du ska vara författare. Jag har inspirerats av de största konstnärerna som tillbringar varje vaken minut i sina ateljéer. Lucian Freud, hur gammal var han när han dog med penseln i handen, bonk! 97 år?

– Jag är fascinerad över den här sjuka arbetsmoralen, hur skickligheten och motiven gör konsten ännu bättre. Målet med *Leon* var att skriva en bok som är perfekt spännande från start, det är ingen dålig utgångspunkt ...

Vad läste du för böcker när du växte upp?

– Jag fick *Röde Orm* av farfar, den läste jag. Och en gång när jag var sjuk fick jag Hemingway, Kafka och Klas Östergren av en kompis.

Vilken litteraturmedicin!

– Det här var ju innan internet och alla spel, det fanns bara två tv-kanaler som började sända klockan 17. Sängliggande en vecka, vad gjorde man? Läste böcker.

Ja, men Kafka!

– Det är ju perfekt tonårslitteratur, för det är inte så

”Jag inser att efteråtten handlar om att jag måste ta det lite lugnare i livet”

komplikerat på ytan. Och så gillade jag Klas Östergren-boken *Fantomerna*. Som tonårskille från arbetarklassen blev jag kroniskt kär i överklassflickorna.

Vad jobbade dina föräldrar med?

– Pappa var elektriker och mamma tandhygienist. Jag tänkte inte ett dugg på klassperspektivet, tills jag började gymnasiet och kom i en skola där det bara gick fint folks barn. Adellssöner. Från att tidigare ha varit skolans stora ljus med högsta betyg i alla ämnen, coolaste killen i världen, var jag plötsligt bara en långhårig typ i mängden. ”Vad är det där som katten har släpat in?” Det var första gången jag såg de tydliga klasskillnaderna.

Vad tänkte du då?

– Att jag ville någon annanstans. Man blir ju aldrig accepterad i den där världen om man inte är född in i den. Jag insåg att jag ville vara fri. Och då är författare ett sjukt bra yrke. Du kan stå lite vid sidan av och betrakta.

Ditt samhällsengagemang har blivit tydligare. I *Eldjägarna* skriver du om den lägsta klassen, gästarbetare i Doha i Qatar. När bestämde du dig för det?

– Som författare måste du kunna skriva även om sånt du inte känner till. Den här gången började idén med att jag låg på en strand i Thailand och läste en artikel om fotbolls-VM i Qatar. Hur kända fotbollsproffs, bortskämda jävla brats som tjänar över 10 miljoner om året, vill att man skulle flytta på VM för att det skulle vara för varmt i Qatar. Sedan läste jag om gästarbetarna som bygger VM-arenan i Doha, hur de jobbar 14 timmar om dagen och dör som flugor! ”Vafan det där duger inte”, tänkte jag och kände att det där ville jag skriva om. Arbetarna arbetar dag ut och dag in i hettan, fotbollsprimadonnorna gnäller för dryga timmen i värmen. Skam på dem.

Jag och femton andra bär balken våning efter våning upp mot fotbollsstadions tak.

Jag vet vad stjärnorna som ska spela här heter.

Zlatan. Messi. Ribéry. Neymar.

Matcherna här kommer att spelas på vår svett, på våra sönderslitna muskler och senor, på våra skjutna kamraters döda kroppar, på våra familjers brinnande lik.
(Ur *Eldjägarna*)

Malin Fors och hennes kollegor ställs på svåra prov i utredningen. Hur föddes din huvudkaraktär Malin?

– Min fru Karolina är medskapare till Malin i allra högsta grad. Hon hade från början idén till en deckare med Malin Fors-karaktären som hon ville skriva, men sen kom hon ingen vart med den tyckte hon. Då tänkte jag vidare. Jag ville använda delar av den äldre, svenska kommissarien, så Malin smälte ihop till en karaktär som blev jävligt bökgig och trasig, men ändå en kvinna i vår ålder. Karolina och jag har alltid jobbat tätt ihop med Malin.

Så Malin Fors är lite som en femte familjemedlem?

– Lite så är det. Jag har en supersluten process när jag skriver, Karolina är den enda som får läsa lite tidigare och ge förslag. Men min förläggare Karin får inte se förrän det är klart. Med *Zack* är det precis tvärtom, det är en supertransparent process. Här ville jag testa ett helt nytt

arbetsätt. Den dagen man som författare sätter sig ner och tror att man vet hur det ska vara, då är man slut.

Rastlösheten tog honom ut i världen. När det blev slut med den partajande spanjorskan Yolanda mellanlandade Mons hemma i Sverige och träffade direkt Karolina, som också kommer från Linköping. I dag har de varit ett par i över 20 år och många har tillbringats på resande fot med nästa gourmetkrog i sikte.

När fick du smak för livets goda?

– Min mormor var kokerska, så det har alltid funnits en massa mat. Jag och Karolina kom för första gången till Baskien när jag var 23 och hon var 20. Vi hamnade på Arzak, en restaurang som hade tre stjärnor i Guide Michelin. Jag hade börjat känna att det finns ett högre matuniversum och ville visa min fru det. När första rätten kom in till bordet, malstrade råkor med spenat och grissvål med rostade handstelfarn och vi tog varsin tugga, brast vi bara ut i någon slags eufori.

Ni var i mathimmelen!

– Exakt. Vi såg på varandra och sa: Så här ska livet vara. Sen växte mat till ett sjukt stort intresse för oss båda, vi reste och jag började skriva om mat, hela restaurangvärlden och alla galna jävla cockar.

I din egen matbibel *Food Junkie* (2012) berättar du om hur du var på Operakällaren och åt och drack så mycket att du fick akut andningsstillstånd.

– Flera jobbiga saker bidrog. Ibland måste du ta något till det extrema innan du ändrar livsstil. Lagom är inte min grej, det är väl därför jag flyttat.

Men vad var det som hände?

– För mycket av allt. Och väldigt mycket mörker.

Jag är vid liv. Vi är lyckligt gifta. Våra barn är friska. Vilka bättre skäl behövs för att fira livets härlighet? [...] Magen är stinn av hummer och rådjur, byxorna uppknäppta och mängder med vin skvalpar i magsäcken, bourgogne, barolo, något från Provence tror jag, och jag börjar bli full men min nyktra bästa vän bekymrar sig inte och det gör inte heller Carl Frosterud.

”Får ni plats med ost?” ”Ost? Det har aldrig varit en bättre idé.” Och snart står sju olika glas söta viner, plus mer barolo framför mig och jag äter och dricker upp allt. Nu kaffe.

Och sprit. [...] Åtta glas. Treor av varje. Calvados från 1888. Någon cognac från Jesu födelseår. Och min vän, han som ska ha den dåliga balansen, får leda mig ut till taxin, och jag somnar på hallgolvet i lägenheten, och vaknar med en bakfyllda som får skinnat att vilja lossna från kroppen och jag släpar mig upp för trappan till sängen.

Du lämnar barnen i skolan. Jag sover.

(Ur *Food Junkie*)

Stack du ut för mycket när du bodde i Sverige?

– Det hände. En gång blev jag intervjuad av Coops kundtidning och berättade att jag gillar att äta dyr biff.

Carina Nunstedt hängde med Mons Kallentoft en dag i Palma.

Varpå folk som läste det blev skogstokiga och Ann Heberlein av alla människor skriver en krönika i Sydsvenskan om kooperations förfall. Bara för att jag gillar biff.

Läser du de recensioner som skrivs om dina böcker?

– Karolina gör det i alla fall. Jag läser ibland, men inte så ofta längre. I samband med *Food Junkie* fick jag några recensioner som handlade mer om mig som person än boken. Jag tog åt mig. Och jag är sjukt långsint, tänker att det aldrig är för sent att hämnas, haha. Vilket är ett dåligt karaktärsdrag förstås. Jag har längre minne än en elefant när det gäller oförrätter. Folk är så rädda för det som är negativt, men det finns ju även kraft att hämta därifrån.

Hämnd är väl en av de bästa deckaringredienserna.

Men hur ofta känner du att du vill hämnas någon?

– Inte så ofta, men ibland. Men det leder sällan någonvart. Om något barn inte får vara med och leka då jäklar kan jag bli ilsken på riktigt. Jag är den elaka pappan som inte är konfliktträd, jag säger vad jag tycker.

– Men det är väl det som är faran med att sitta själv och skriva hela dagarna uppe i ett torn, i en annan del av världen. Det är lätt att bli en konservativ typ.

Känner du utanförskap?

– Det gör jag hela tiden. Jag är alldeles för känslig, tror jag. Det kan nog ganska många vittna om. Jag ställer rätt höga krav på mig själv och då kanske jag även ställer för höga krav på andra ibland. Jag är jävligt noggrann och om andra inte är lika noggranna så kan jag bli tokig. Samtidigt är det en förutsättning för att kunna skriva om en sådan som Malin, det går inte annars på den här nivån.

Hur gör du för att varva ner?

– Jag springer och går till gymmet. Två gånger i veckan kör vi thaiboxning hela familjen nere på torget Det är asbra träning. Det är skönt att slå, att få ut saker.

Så du har hittat din träningsformel?

– Ja, och här i Palma är det ju underbart att springa

”Jag var så arg att jag ville döda någon. På riktigt! Det var vidrigt”

längs havet. Jag springer nästan varje dag. Jag måste, för jag älskar att äta och har så lätt att gå upp i vikt.

Förr gick du på krogen när du behövde varva ner?

– Jo, jag går ganska ofta till krogen nu med, men efter den där händelsen på akuten när jag pangade ur totalt bestämde jag mig för att ta hand om mig bättre. Det är ju bara fyra–fem år sedan. Jag var drygt 40. Mina barn var inte så gamla, jag kände: ”Fan, det här duger inte!”

– Det var flera saker som gjorde att allt eskalerade, det var sjukt jobbiga år känslomässigt.

Så det är din största livskris?

– Ja, min och min frus största. Det var ingen kris i vårt förhållande alls, utan det kom utifrån. Våldigt, väldigt svarta, otroligt otäcka saker. Marginalerna krympte.

Det låter som om ni upplevde något hot?

– Mhm, ja. I *Food Junkie* kan man läsa det mellan rader, men jag kan inte prata om det. Det var vidrigt. Vi pratar om hämnd, jag var så arg att jag ville döda någon. På riktigt. Men jag vet att om jag gör det, så kommer jag inte att finnas till för mina barn. De behöver min kärlek mer än vad jag behöver hämnd.

– Ganska många människor går under på riktigt under sina svarta perioder. Då gäller det att familjen håller ihop som en jävla knytnäve. För det är inte lätt.

Har du alltid drömt om en kärnfamilj?

– Nej, det var min fru som ville ha familj och barn. Jag tyckte bara det var kul att glida runt när det var vi två. Vi hade sjukt roligt. Jag hade aldrig gillat andras ungar. Innan vi fick vår första bebis, och jag höll någon annans, tänkte jag: ”Vad ska jag göra med den här?”

De flesta klarar ju av att bli föräldrar ändå.

– När vår dotter föddes var allt ren kärlek, den naturligaste saken i världen. Vi har alltid haft extremt fokus på barn och familj, har kunnat dra hela familjen till Asien varenda vinter. Jag skrev och resten av tiden var vi tillsammans. Man låg på stranden, hade ingen matlagning, inga overaller, disk eller städning. Det blev så mycket energi över till att möta ett litet barn.

På våarna, när isen smälte, återvände familjen till lägenheten och den vanliga skolan i Vasastan i Stockholm. Ända till en dag när rektorn satte stopp.

– ”For your information; nu är det nya regler”, sa han. Vi kunde inte låta en byråkrat bestämma hur vi ska leva vårt liv, kände jag. Det är inte därför jag har slitit som ett djur i 25 år. Jag såg framför mig hur jag skulle gå där i Vasastan när det blåser och är vidrigt, då bestämde vi oss. Spanien som vi älskar var det absolut bästa alternativet. Här i Palma finns en jättebra svensk skola.

Det är två år sedan nu, i dag är barnen nio och tolv och familjen har rotat sig i Palma. – Det är en riktig stad med spanskt vardagsliv, en otroligt avspänd atmosfär. Även på vintern är alla restauranger öppna. Men det ekonomiska läget är ju ganska krisigt. Av alla Spaniens typ 40 regioner är Mallorca den mest korrupta efter Valencia. Mer korrupt än Burma och Indonesien.

Ditt samhällsintresse är tydligt. Ett av mina favoritcitat i *Eldjägarna* är: ”Man kan ta mycket från en människa, men inte drömmarna för då gör hon uppror.” Hur ser dina drömmar ut just nu?

– Yrkesmässigt har jag och några andra just startat ett filmbolag för att göra filmer om Malin Fors. Detta efter att jag länge har klagat på filmbranschen, jag tycker allt som görs är skräp och har tackat nej till flera miljoner för filmrättigheterna. Nu gör vi det själva. Upp till bevis alltså.

Du är en av författarna på *Crimetime Gotland*. Hur har du analyserat den skandinaviska deckartrenden?

– Alla trodde ju att det skulle minska, tvärtom ökar det bara. Skandinavisk krim ligger så rätt i tiden. Sedan har vi haft draghjälp. Jag har fått sjukt bra förlag i massa länder som aldrig hade tittat på böckerna om inte Henning Mankell och Stieg Larsson banat väg. I England har jag samma förläggare som Stephen King. **Du är utgiven på 30 språk och har totalt sålt närmare tre miljoner böcker. Vad betyder de där siffrorna?**

– Att man kan försörja familjen och sitta och skriva utan att ha dåligt samvete för att man inte är ute och jagar inkomst. Under en tonårsperiod, när mina föräldrar skildes och jag och mamma försökte bo kvar i huset, då var det jävligt ont om pengar. I ett år eller två fick jag känna på vad det innebär. Det var ångest.

I dag har du råd med en bättre livsstil. Vad är ett bra liv?

– Att vara fri i världen, ha hälsa och lycka för familjen. Jag är ingen som behöver äga en massa hus och bilar, jag har inte ens körkort. Men jag tycker om mat, vin och vackra saker. Jag samlar på internationell samtidskonst. Skrädderi går jag också igång på.

Mons kontor ligger på gångavstånd från hotellet. Solen gassar från en molnfri himmel och han får flytta på ett stort ömtåligt konstverk innan han kan slänga sig ner på sin dagbädd, där han trivs bäst. Han lägger sig sedan tillrätta med datorn i knäet. Fortsätter skriva på nästa historia. Fyra böcker till om Malin Fors ska det bli. Och kanske tio till om Zack. **B&D**

Parete Karolina och Mons Kallentoft jobbar tätt ihop.

”Jag har inspirerats av konstnärerna som tillbringar varje vaken minut i ateljéerna. Deras sjuka arbetsmoral fascinerar mig”

På väg hem till skrivarlan i centrala Palma.